

บทความวิจัย

โมเดลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ชลิต ผลอินทร์หอม

กรรมผู้จัดการบริษัท เดอะ ไดนามิค ไค้ซิ่ง จำกัด นักวิชาการอิสระ

ไกรวิทย์ หลีกภัย

ที่ปรึกษา บริษัท เดอะ ไดนามิค ไค้ซิ่ง จำกัด นักวิชาการอิสระ

บทคัดย่อ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 4.0 และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 4.0 โดยทำการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์การพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีตัวแปรตามซึ่งจำแนก ออกเป็น 2 ด้านดังนี้ 1) ทักษะด้านวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล ได้แก่ 1.ด้านวิชาชีพบัญชี 2. ด้านภาษีอากรธุรกิจ 3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ 4. ด้านภาษา 5. ด้านการบริหารการจัดการ และ 2) ทักษะด้านสารสนเทศในยุคดิจิทัล ได้แก่ 1.ด้านความสามารถในการกำหนดประเภทและขอบเขตสารสนเทศทางบัญชี 2.ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ 3. ด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศทางบัญชีและแหล่งสารสนเทศทางบัญชี 4. ด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศทางบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ ผู้สอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครงานวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน การที่เลือกเป็นผลจากการที่เป็นกลุ่มนักวิชาชีพบัญชีทางการตรวจสอบและรับรองงบการเงินให้แก่ธุรกิจต่างๆทั้งขนาดย่อมและขนาดใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพบัญชีที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการดำเนินงานทางธุรกิจในประเทศไทย ทำการศึกษาการวิจัยรูปแบบการผสมผสานการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 8.80 เพื่อทำการเปรียบเทียบถึงความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยเกณฑ์ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน(GFI)มีค่าเท่ากับ 1.000 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.9680 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.02104 ซึ่งเข้าใกล้ศูนย์ ซึ่งผลการวิจัยสามารถใช้โมเดลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ: ทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชี, ทักษะด้านอาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0, คุณภาพการสอบบัญชี, ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

Received: December 12, 2020, Revised February 14, 2021, Accepted May 23, 2021

Development model of professional skills on auditing quality of professional accountants in the digital economy 4.0 era in in Bangkok's

Chalit Polinhom

The Dynamic Coaching Company Limited

Krivit Leekpai

The Dynamic Coaching Company Limited

Abstract

This research's objectives were to study the factors affecting the development of professional skills on auditing quality of professional accountants in the digital economy 4.0 era and to study the factors affecting the development of accounting information skills on quality. Auditing of professional accountants in the digital economy 4.0 era. They are analyzing the relationship model, career development, and accounting information skills of professional accountants in Bangkok's digital age 4.0 era. There are variables classified into two areas: 1) Professional accounting skills in the digital age: 1. Accounting profession 2. Business taxation 3. Professional value 4. Language 5. Management and 2) Information skills in the digital age are 1. Ability to define types and scope of accounting information 2. Ability to access information pool effectively 3. Ability to assess accounting information and accounting information sources 4. Ability to use accounting information effectively for the follow-up variables were the auditors in the Bangkok area. The sample group was 400 Certified Public Accountants (CPA) in Bangkok, selected as a result of being a professional accountant in auditing and certifying financial statements for businesses. Both small and large This is considered an accounting profession essential to economic development and business operations in Thailand. The LISREL 8.80 package was conducted in the LISREL 8.80 program to compare the harmonization between the developed model and the empirical data. The empirical data developed is in harmony with the observed data. Corresponding to the analysis results, the harmonization index (GFI) is 1.000, the modified harmony index (AGFI) is 0.9680, which is closer to 1, and the mean square root index of the part. The remaining (RMR) is equal to 0.02104, which approaches zero. This research can be used to develop professional skills and accounting information skills to the auditing quality of digital accountants in the digital age 4.0 era in Bangkok.

Keywords: *Accounting Information Skills, Professional Accounting Skills in the Digital Age 4.0, Auditing Quality, Professional Accountant*

คำขอบคุณ : งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากบริษัท เดอะ ไดนามิค โค้ชซิง จำกัด

บทนำ

การบัญชีเป็นกิจกรรมทางธุรกิจเพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นในการให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทางการเงินและให้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ เพื่อให้องค์กรหรือบริษัทนำไปประกอบการตัดสินใจ โดยการมีระบบข้อมูลที่ถูกต้องเป็นมาตรฐานเชื่อถือได้และการเผยแพร่อย่างรวดเร็วสามารถนำมาใช้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบในการตัดสินใจ หรือการวางแผนการบริหาร กิจการ การระดมการจัดสรรเงินทุนในตลาดการเงินทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ (ชนิดา สุวรรณจุฑะ และ ศรีสุตา อาชวานันทกุล, 2554) วิชาชีพบัญชีจึงนับเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไรและกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ดังนั้น การปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีบางอย่างควรจำกัดให้เฉพาะผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้อ้องค์ความรู้สามัญ (Common Body of Knowledge) หมายถึง ระดับความรู้ขั้นต่ำสุดที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาและเข้าใจซึ่งสามารถเรียกหรือจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพ อยู่ในขณะนั้นได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2552)

จากการที่ประเทศไทยได้ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการบัญชีไทยให้เทียบเท่ากับมาตรฐานการบัญชีสากล นักบัญชีมืออาชีพโดยเฉพาะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจึงต้องทำความเข้าใจ ทั้งในมาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้แล้วในปัจจุบันและที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต จึงถือเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อให้ผลการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และทำให้ผู้ใช้บริการผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เกิดความเชื่อมั่นในการสอบบัญชีที่ต้องการเงินที่สะท้อนความเป็นจริงมากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ยังต้องมีคุณสมบัติ คุณวุฒิ และเกณฑ์การทดสอบความรู้ความสามารถเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชีสากล (International Federation of Accountants Commission - IFAC) และตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants - IES) นอกจากนี้ในประเทศไทย โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลนักวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย ยังเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชีสากล (International Federation of Accountants Commission - IFAC) จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาสากลสำหรับนักวิชาชีพบัญชี (International Education Standard for Professional Accountants - IES) ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีสากล (International Federation of Accounting Commission - IFAC) มีจำนวนทั้งหมด 8 ฉบับที่ได้ กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพซึ่งสรุปได้ดังนี้ (International Federation of Accountants, 2009)1. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี ซึ่งได้กำหนดวิธีการ คัดเลือกเข้าศึกษาด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชี (Content of Professional Accounting Education Programs) ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพ บัญชีระดับสูง และสามารถพัฒนาตนเองเป็นนักบัญชีมืออาชีพได้ในอนาคต2. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) โดยต้องครอบคลุม 3 ส่วน ได้แก่ 2.1) การบัญชี การเงิน และวิชาที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) 2.2) องค์การธุรกิจ (Organizational and Business Knowledge) และ 2.3) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Technology)3. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ด้านต่างๆ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) ทักษะด้านเทคนิคทั่วไปและเทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ (Technical Skill) ทักษะส่วนบุคคล (Personal Skill) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) และทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill) 4. นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของ จริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อ

สังคม ความซื่อสัตย์ ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ5. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Practical Experience Requirements) เป็นระยะเวลาเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ การควบคุมดูแลใกล้ชิดและมีกระบวนการติดตามอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ6. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องผ่านการประเมินศักยภาพและความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities and Competence) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้ ความสามารถและ ทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่า ทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม7. นักบัญชีมืออาชีพจะต้องพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ต่อเนื่องอย่างไม่จบสิ้น (Continuing Professional Development (CPD): Program of Lifelong Learning) ถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องพัฒนาความรู้และรักษาความสามารถด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและเป็นธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำกับดูแลและมีกระบวนการติดตามอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ8. ความสามารถของผู้สอบบัญชีมืออาชีพ (Audit Professional) นอกจากมีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพตาม IES1-7 แล้วยังต้องมีความรู้ความสามารถในการสอบบัญชีข้อมูลทางการเงิน การบัญชีและการรายงานทางการเงินในระดับสูง อีกทั้งต้องมีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชีในการเป็นผู้สอบบัญชีอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้คณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาทางการบัญชีสากล (International Accounting Education Standards Board , IAESB) ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาสากลทางการบัญชีฉบับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหนึ่งเป้าประสงค์ของการพัฒนาและปรับปรุงดังกล่าวคือ การกำหนดกรอบของนักบัญชีมืออาชีพ (Professional Accountants) ให้มีการบูรณาการด้าน 1) สมรรถนะเชิงเทคนิคด้านวิชาชีพ 2) ทักษะทางวิชาชีพและคุณค่า จรรยาบรรณ และทัศนคติ วิชาชีพเพื่อบรรลุเป็นผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ที่นักบัญชีทุกคนต้องมี ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2555 IAESB ได้ออกร่างมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education standards, IES) ฉบับที่ 2 เรื่อง Initial Professional development-Technical Competence (Revised) เพื่อใช้แทนมาตรฐานฉบับเดิม คือ IES ฉบับที่ 2 เรื่อง Content of Professional Accounting Programs โดยร่างฉบับนี้มุ่งเน้นเรื่องสมรรถนะเชิงเทคนิคด้านวิชาชีพ (Technical Competence) หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ ความรู้ทางวิชาชีพเพื่อการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานที่ดี และมีผลบังคับใช้ในเดือนกรกฎาคม 2558 (เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย และคณูชา คุณพนชกิจ, 2555,34 (134), น.123-138)

จะเห็นได้ว่าความเป็นมาดังกล่าวข้างต้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศไทยจึงต้องมีการพัฒนาและปรับตัวไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ หรือคุณค่าทางวิชาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศให้มีคุณภาพเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันกับต่างประเทศ รวมทั้งการรักษาและปกป้อง ผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพการบัญชีของไทย ซึ่งในการ ดำเนินงานจะมีแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นสากล เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานของวิชาชีพ ด้วยการสนับสนุนให้ใช้มาตรฐานวิชาชีพสากลก็เท่ากับว่าประเทศไทยถูกผลักดันให้ใช้บรรทัดฐานที่ สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นสากลอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 4.0

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 4.0

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “โมเดลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methods) เนื่องจากเป็นวิธีที่ช่วยในการค้นคว้าหาคำตอบและยืนยันคำตอบ (Exploratory and Confirmatory Questions) ซึ่งจะช่วยทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือ (Credibility) มากขึ้น

ประชากร (Population) คือ งานวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาในกลุ่มประชากรคือ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,269 คน การที่เลือกกลุ่มประชากรกลุ่มนี้เป็นผลจากการที่เป็นกลุ่มนักวิชาชีพบัญชีทางการตรวจสอบและรับรองงบการเงินให้แก่ธุรกิจต่างๆ ทั้งขนาดย่อมและขนาดใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพบัญชีที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการดำเนินงานทางธุรกิจในประเทศไทยและยังเป็นกลุ่มประชากรที่สามารถระบุจำนวนแน่นอนได้โดยเป็นกลุ่มประชากรที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ซึ่งประกาศไว้ในเว็บไซต์ของสภาวิชาชีพบัญชี (ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2563) (จาก TFAP.or.th)

กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) คือ ตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 305 คน แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จึงได้เพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น 400 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนของกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายภายในเขตกรุงเทพมหานครของกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA)

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณนั้น ผู้วิจัยกำหนดให้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire โดยการสำรวจในส่วนนี้จะเป็นการสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และการสำรวจสถานการณ์ที่เป็นอยู่ขององค์กรเกี่ยวกับ การใช้เครื่องมือการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและผลการดำเนินงานของกิจการ เพื่อขยายความสามารถด้านข้อมูลต้นทุน และระดับความสามารถในการแข่งขัน นำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ และทดสอบสมมติฐานการวิจัยต่อไป โดยลักษณะของแบบสอบถามจะประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 6 คำถามครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นกลุ่มวิชาชีพบัญชีเช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) ส่วนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านวิชาชีพทางการบัญชี (Professional Skills) ประกอบด้วย 22 คำถามครอบคลุมทักษะ 6 ด้าน ได้แก่ 2.1 ด้านวิชาชีพบัญชี 2.2 ด้านภาษีอากรธุรกิจจำนวน 3 คำถาม 2.3 ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ 2.4 ด้านภาษา 2.5 ด้านจริยธรรม 2.6 ด้านการบริหารจัดการ ส่วนที่ 3 ความเห็นเกี่ยวกับทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems Skills) ประกอบด้วย 17 คำถาม ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ 3.1 ด้านความสามารถในการกำหนดประเภท และขอบเขตของสารสนเทศทางการบัญชี 3.2 ด้านความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ทางการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพจำนวน 1 คำถาม 3.3 ด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศทางการบัญชีและแหล่งสารสนเทศทางการบัญชี และสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศทางการบัญชีได้ 3.4 ด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศ ทางการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตั้งแต่ระดับประเต็นจะมีระดับคะแนน (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบวัดเจตคติด้วยเทคนิคของลิเคิร์ท (Likert Technique) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ส่วนที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเองเพื่อให้สามารถเพิ่มเติมคำถามที่ควรถามหากมีประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมไปจากคำถามโครงสร้างที่วางไว้ และจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เพิ่มเติมในภายหลัง หากมีความจำเป็นก็จะขออนุญาตหมายเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์เพิ่มเติม สิ่งที่จะรวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึกนี้ได้แก่ ตัวแปรต้นที่จำเป็นต้องมี ที่จะส่งผลต่อตัวแปรกลาง ซึ่งอาจเป็นตัวแปรต้นตัวเดียวกับที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมหรือตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากนั้น เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว จะนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยการทำดัชนีข้อมูล ทำข้อสรุปชั่วคราว กำจัดข้อมูล แล้วสร้างบทสรุปและพิสูจน์บทสรุป

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ความโด่ง และค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรสังเกตได้รวมทั้งตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS2. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวัด (Measurement Model) เพื่อยืนยันว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นหรือเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมีโครงสร้างตามองค์ประกอบที่ได้กำหนดไว้และเชื่อมั่นได้ว่าตัวแปรสังเกตได้แต่ละกลุ่มนั้น เป็นตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมสำหรับตัวแปรแฝงที่กำหนดไว้ โดยใช้การวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirm factor analysis) ในโปรแกรม LISREL 8.803. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) และทดสอบนัยสำคัญด้วยค่าที (t-test) เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างต่อไป 4. การวิเคราะห์การพัฒนาโมเดลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการสร้างโมเดลการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีตัวแปรตามซึ่งจำแนก ออกเป็น 2 ด้านดังนี้ 1) ทักษะด้านวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล ได้แก่ 1. ด้านวิชาชีพบัญชี 2. ด้านภาษาการธุรกิจ 3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ 4. ด้านภาษา 5. ด้านการบริหารการจัดการ และ 2) ทักษะด้านสารสนเทศในยุคดิจิทัล ได้แก่ 1. ด้านความสามารถในการกำหนดประเภทและขอบเขตสารสนเทศทางบัญชี 2. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ 3. ด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศทางบัญชีและแหล่งสารสนเทศทางบัญชี 4. ด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศทางบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ ผู้สอบบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานครด้วยวิธีการ Maximum Likelihood ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 8.80 เพื่อทำการเปรียบเทียบถึงความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยเกณฑ์ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อให้เกิดความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจผลกระทบของการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจผลกระทบของการพัฒนาทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศทางการบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล 4.0 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้าน	องค์ประกอบ	ปัจจัยย่อย
ทักษะด้านวิชาชีพ บัญชียุคดิจิทัล	องค์ประกอบที่ 1 ด้านปฏิบัติงานการบัญชี	มีความรู้ความเข้าใจหลักการบัญชีและกระบวนการจัดทำบัญชี
		ปฏิบัติงาน โดยยึดหลักการบัญชี
	องค์ประกอบที่ 2 ด้านความรู้การบัญชี	มีความรู้ในการวางระบบบัญชี
		มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชี
ทักษะด้านภาษา อากรธุรกิจบัญชียุค ดิจิทัล	องค์ประกอบที่ 1 แก้ไขปัญหาภาษาอากรธุรกิจ	สามารถแก้ไขปัญหาด้านภาษาอากรที่เกิดขึ้นได้
		ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษาอากรที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
	องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนภาษาอากรธุรกิจ	มีความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากรอย่างดี
		มีความสามารถในการวางแผนทางภาษีให้ลูกค้าได้
ทักษะด้านคุณค่า ทางวิชาชีพบัญชียุค ดิจิทัล	องค์ประกอบที่ 1 ความรับผิดชอบงานบัญชี	มีความสามารถบริการมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงาน พร้อมทั้งจะชี้แจงและรับผิดชอบผลการกระทำ
		มีการปฏิบัติงานที่คำนึงถึง มรรยาททางบัญชี
	องค์ประกอบที่ 2 การประพฤติทางบัญชี	มีการแสดงความคิด ความรู้สึก อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา และปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับ ความคิดและคำพูดของตน
		สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และประพฤติตนตามจรรยาบรรณ
ทักษะด้านภาษา ยุคดิจิทัล	องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถการใช้ภาษาทาง บัญชี	มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารข้อมูลทางการบัญชีให้บุคคลต่าง ๆ เข้าใจได้ง่าย
		การเจรจาภาษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปหรือข้อตกลงที่สามารถยอมรับได้ทางวิชาชีพ
		ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เพื่อการให้บริการแก่ลูกค้าชาวต่างประเทศ ที่มีจำนวนมากขึ้นในปัจจุบัน
ทักษะด้านการ บริหารจัดการบัญชี ยุคดิจิทัล	องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนบริหารจัดการทาง บัญชี	สามารถวางแผนการปฏิบัติงาน ให้อยู่ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
		มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้
ทักษะด้านการ กำหนดประเภท	องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดประเภท และขอบเขต	สามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศทางการบัญชีที่ต้องการได้อย่างชัดเจน

ด้าน	องค์ประกอบ	ปัจจัยย่อย
และขอบเขตของ สารสนเทศทางการ บัญชี	ของสารสนเทศทางการบัญชี	สามารถจำแนกประเภทและและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศ ทางการบัญชีที่น่าเชื่อถือได้ อย่างเหมาะสม
ทักษะด้าน การ เข้าถึงสารสนเทศ ทางการบัญชีได้ อย่าง มี ประสิทธิภาพ	องค์ประกอบที่ 1 การค้นหาสารสนเทศทางบัญชี	สามารถกำหนดวิธีการหรือกลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศทางการ บัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	องค์ประกอบที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ ทางกร บบัญชี	สามารถเลือกใช้เทคนิคในการค้นหาเพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศ ทางการบัญชีที่ต้องการได้อย่างเหมาะสม สามารถเข้าถึงสารสนเทศทางการบัญชี ทั้งในรูปแบบเอกสารและ รูปแบบดิจิทัลที่ยังสามารถบันทึกและจัดการสารสนเทศทางการ บัญชีและแหล่งสารสนเทศทางการบัญชีได้
ทักษะด้าน การ ประเมินสารสนเทศ ทางการบัญชีและ แหล่งสารสนเทศ ทางการบัญชี	องค์ประกอบที่ 1 การประเมินสารสนเทศทางการ บัญชี	สามารถประเมินคุณภาพและความถูกต้องของสารสนเทศทางการ บัญชีที่รวบรวมมาได้ และสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่ง สารสนเทศทางการบัญชีได้
		สามารถวิเคราะห์และสรุปใจความสำคัญของสารสนเทศทางการ บัญชีเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ได้
ทักษะด้านการใช้ สารสนเทศทางการ บัญชีอย่าง มี ประสิทธิภาพ	องค์ประกอบที่ 1 การใช้สารสนเทศทางการบัญชี	สามารถประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้ สามารถเข้าใจในเรื่องจริยธรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ ทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศ
		องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการใช้สารสนเทศทาง บบัญชี

ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (คณะกรรมการ วิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี, 2550) ในฐานะที่สภาวิชาชีพ บัญชี เป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนามาวิชาชีพบัญชี และยังเป็นสมาชิก ของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants - IFAC) จึงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 คณะกรรมการการศึกษาของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC Education Committee) ได้ อนุมัติ “มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” (International Education Standards for Professional Accountants - IESs) จำนวน 6 ฉบับ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาในครั้งนี้ ได้กล่าวถึงในฉบับที่ 3 เรื่อง “ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ” (Professional Skills) โดยจุดมุ่งหมายของมาตรฐานฉบับนี้คือ การทำให้มั่นใจได้ว่า

บุคคลพร้อมที่จะความรู้และความสามารถด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมในการทำหน้าที่ฐานผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี และ เพื่อใช้เป็นแนวทางตรวจสอบความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีว่ามีเพียงพอตามที่ กำหนดไว้หรือไม่ความรู้และความสามารถเป็นส่วนหนึ่งของขีดความสามารถที่ต้องมีในผู้ประกอบการ วิชาชีพบัญชีเพื่อแสดงถึงสมรรถนะของตน ขีดความสามารถเหล่านี้ประกอบด้วย ความรู้และ ความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติ ขีดความสามารถ เหล่านี้เป็นเรื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพที่สามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ สิ่งสำคัญ คือ ทำให้แน่ใจได้ว่าโปรแกรม การศึกษาทางวิชาชีพบัญชีได้รวมการพัฒนาของ ความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติ ไว้แล้ว

ในองค์ประกอบแต่ละด้าน มีรายละเอียดขององค์ประกอบดังนี้ทักษะด้านวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล มี 2 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 ด้านปฏิบัติงานการบัญชี ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจหลักการบัญชีและกระบวนการจัดทำบัญชีปฏิบัติงาน โดยยึดหลักการบัญชี และองค์ประกอบที่ 2 ด้านความรู้การบัญชี ได้แก่ มีความรู้ในการวางระบบบัญชีมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้ด้านการบัญชี โดยทักษะด้านภาษาการธุรกิจบัญชียุคดิจิทัล มี 2 องค์ประกอบประกอบด้วยองค์ประกอบที่ 1 แก้ไขปัญหาภาษาการธุรกิจ ได้แก่ สามารถแก้ไขปัญหาด้านภาษาการที่เกิดขึ้นได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและองค์ประกอบที่ 2 การวางแผนภาษาการธุรกิจ ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากรอย่างมีความสามารถในการวางแผนทางภาษีให้ลูกค้าได้ โดยทักษะด้านคุณค่าทางวิชาชีพบัญชียุคดิจิทัล มี 2 องค์ประกอบมีองค์ประกอบที่ 1 ความรับผิดชอบงานบัญชี ได้แก่ มีความสามารถบริการมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงาน พร้อมทั้งชี้แจงและรับผิดชอบผลการกระทำมีการปฏิบัติงานที่คำนึงถึง มรรยาททางบัญชี และองค์ประกอบที่ 2 การประพฤติทางบัญชี ได้แก่ มีการแสดงความคิด ความรู้สึก อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา และปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับ ความคิดและคำพูดของตนสามารถปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และประพฤติตนตามจรรยาบรรณ โดยทักษะด้านภาษายุคดิจิทัล มี 1 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการใช้ภาษาทางบัญชี ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารข้อมูลทางการบัญชีให้บุคคลต่าง ๆ เข้าใจได้ง่ายการเจรจาภาษาเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปหรือข้อตกลงที่สามารถยอมรับได้ทางวิชาชีพความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร เพื่อการให้บริการแก่ลูกค้าชาวต่างประเทศ ที่มีจำนวนมากขึ้นในปัจจุบันโดยทักษะด้านการบริหารจัดการบัญชียุคดิจิทัลมีองค์ประกอบที่ 1 การวางแผนบริหารจัดการทางบัญชี ได้แก่ สามารถวางแผนการปฏิบัติงาน ให้อยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนดมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์สามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้

ทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) หมายถึง ความสามารถประเภทต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จริยธรรม และแนวความคิดทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ กล่าวคือ นักวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีทักษะจำนวนหนึ่ง รวมทั้งทักษะเฉพาะด้านและทักษะในการทำงาน ทักษะองค์กรและการบริหารธุรกิจ ทักษะเฉพาะบุคคล ทักษะในการสื่อสารระหว่างบุคคล ทักษะความรู้ต่างๆ และทักษะในการพิจารณาแย้งผู้ประกอบการวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะในการใช้สติปัญญา ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะในการติดต่อสื่อสาร และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทักษะในการใช้สติปัญญา ประกอบด้วย การมีวิจารณญาณในการไตร่ตรอง ความสามารถในการเลือกใช้วิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสม และความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกข้อมูลโดยทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความสามารถในการประสานงานได้เป็นอย่างดี และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งทักษะในการติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย การมีศิลปะในการแสดงความคิดเห็น และการนำเสนอและการพูดเขียนได้ตรงประเด็นโดยทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์บนระบบเน็ตเวิร์คได้ และความสามารถในการใช้อีเมลดึงข้อมูลออนไลน์ได้

สำหรับทักษะด้านการกำหนดประเภท และขอบเขตของสารสนเทศทางการบัญชี มีองค์ประกอบที่ 1 การกำหนดประเภท และขอบเขตของสารสนเทศทางการบัญชีได้แก่ สามารถกำหนดและอธิบายสารสนเทศทางการบัญชีที่ต้องการได้อย่างชัดเจน

สามารถจำแนกประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศทางการบัญชีที่น่าเชื่อถือได้ อย่างเหมาะสมสำหรับทักษะด้านการเข้าถึงสารสนเทศ ทางกรบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่ 1 การค้นหาสารสนเทศทางบัญชี ได้แก่ สามารถกำหนดวิธีการหรือกลยุทธ์ในการค้นหาสารสนเทศทางการบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพและองค์ประกอบที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ ทางกรบัญชี ได้แก่ สามารถเลือกใช้เทคนิคในการค้นหาเพื่อให้เข้าถึงสารสนเทศทางการบัญชีที่ต้องการได้อย่างเหมาะสมสามารถเข้าถึงสารสนเทศทางการบัญชี ทั้งในรูปแบบเอกสารและรูปแบบดิจิทัลทั้งยังสามารถบันทึกและจัดการสารสนเทศทางการ บัญชีและแหล่งสารสนเทศทางการบัญชีได้สำหรับทักษะด้านการประเมินสารสนเทศทางการบัญชีและแหล่งสารสนเทศทางการบัญชี มีองค์ประกอบที่ 1 การประเมินสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ สามารถประเมินคุณภาพและความถูกต้องของสารสนเทศทางการบัญชีที่รวบรวมมาได้ และสามารถประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศทางการบัญชีได้สามารถวิเคราะห์และสรุปใจความสำคัญของสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ได้ซึ่งทักษะด้านการใช้สารสนเทศทางการบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่ 1 การใช้สารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ สามารถประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้สามารถเข้าใจในเรื่องจริยธรรม กฎหมายที่เกี่ยวกับสารสนเทศทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศและองค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการใช้สารสนเทศทางบัญชี ได้แก่ สามารถใช้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีอยู่เดิมและที่ได้มาใหม่ในการวางแผนและสร้างสารสนเทศทางการบัญชีใหม่ ๆ ได้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบและจรรยาบรรณในการเข้าถึงสารสนเทศ ทางกรบัญชีและใช้แหล่งสารสนเทศ ทางกรบัญชี

มาตรฐานการรู้สารสนเทศของ SCONUL มีชื่อว่า Seven Pilars Models ที่ได้ พัฒนาขึ้นในปี 1999 และปรับปรุงล่าสุดเมื่อปี 2011ประกอบไปด้วย 7 ทักษะ ดังนี้ 1) ความสามารถในการระบุถึงสารสนเทศที่ต้องการ (Identify) มีความเข้าใจ ว่าสารสนเทศมีการจัดทำและเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง จึงต้องตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศ เข้าใจความคิดและโอกาสในการสร้างสรรค์โดยการประเมินและการค้นหาสารสนเทศ 2) ความสามารถในการประเมินความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่และการระบุถึงช่องว่าง ของสารสนเทศ (Scope) โดยเข้าใจประเภทของสารสนเทศและลักษณะที่แตกต่างกัน รวมถึงรูปแบบของสารสนเทศ นอกจากนี้ต้องเข้าใจกระบวนการในการจัดทำสารสนเทศและสามารถ เข้าถึงโดยใช้เครื่องมือที่มีอยู่ 3) ความสามารถในการสร้างกลยุทธ์ เพื่อระบุถึงแหล่งสารสนเทศ (Plan) มีความเข้าใจขอบเขตเทคนิคในการสืบค้น เข้าใจความแตกต่างระหว่างเครื่องมือที่ใช้ทั้งยังสามารถปรับปรุงและประยุกต์กลยุทธ์ในการสืบค้นได้ตามแต่ละแหล่งของสารสนเทศ 4) ความสามารถในการระบุแหล่งสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศที่ ต้องการ (Gather) มีความเข้าใจถึงการบริหารจัดการสารสนเทศทั้งรูปแบบเอกสาร และดิจิทัล และรู้วิธีการเข้าถึงสารสนเทศในแหล่งต่าง ๆ 5) ความสามารถในการเปรียบเทียบ และประเมินสารสนเทศที่ได้จากแหล่งที่ ต่างกัน (Evaluate) มีความเข้าใจสารสนเทศในมุมมองของคุณภาพ ความถูกต้อง ความเกี่ยวข้อง และความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ 6) ความสามารถในการบริหารจัดการสารสนเทศอย่างมืออาชีพและมี จรรยาบรรณ (Manage) มีความเข้าใจในความรับผิดชอบในประเด็นของการบริหารจัดการ และ เผยแพร่สารสนเทศ เช่น ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ให้มีความสำคัญในการจัดเก็บและแบ่งปันสารสนเทศอย่างมีจรรยาบรรณ 7) ความสามารถในการประยุกต์และนำเสนอความรู้ที่ได้ (Present) เป็นการ นำเสนอผลลัพธ์จากการสังเคราะห์สารสนเทศทั้งเก่าและใหม่ เพื่อสร้างเป็นสารสนเทศใหม่และเผยแพร่ได้อย่างหลากหลาย

สำหรับการศึกษาเชิงประจักษ์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นแบบและผลกระทบที่มีต่อประสิทธิภาพการแข่งขันของบริษัท มีทั้งขนาดของต้นแบบรวมถึงกระบวนการและต้นแบบผลิตภัณฑ์ ด้วยการพัฒนาอันมากมายของการบูรณาการห่วงโซ่อุปทานในบริษัท ที่มุ่งเน้นในมุมมองการจัดการคุณภาพของบริษัท โดยการผสมผสานระบบซัพพลายเชนเข้าด้วยกันระบบบูรณาการคุณภาพโซ่อุปทานได้บรรลุความสนใจอย่างมีนัยสำคัญทั่วโลกที่ช่วยให้ บริษัทเพื่อทำงานร่วมกันอย่างมีกลยุทธ์ทั้งภายนอกและภายใน

กระบวนการซัพพลายเชนเพื่อให้ได้ระดับสูงคุณภาพและประสิทธิภาพการแข่งขัน ใช้แบบสำรวจวิธีการนี้เป็นการสร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากบริษัทผู้ผลิตของประเทศไทยข้อมูลที่รวบรวมจาก บริษัทเหล่านั้นในรูปแบบ 304 ผู้ตอบแบบสอบถามถูกวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือทางสถิติรวมถึง SPSS และ AMOS ด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนาการทดสอบความน่าเชื่อถือ CFA และ SEM เพื่อระบุความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีระหว่างตัวแปรผลการศึกษารั้งนี้ชัดเจนแสดงให้เห็นว่าทั้งกระบวนการและต้นแบบผลิตภัณฑ์หมายถึงความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการแข่งขันของบริษัท นอกจากนี้ยังหมายถึงบทบาทของตัวแปรส่งผ่านผลกระทบของการรวมคุณภาพของห่วงโซ่อุปทานระหว่างต้นแบบและประสิทธิภาพ ที่หมายความว่า การใช้ห่วงโซ่อุปทานแบบบูรณาการเสริมสร้างการพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้นและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Jernsittiparsert, Joemsittiprasert & Syazali, 2019).

สำหรับการศึกษาโดยใช้การรวบรวมข้อมูลที่วิเคราะห์โดย PLS สำหรับการทดสอบสมมติฐานมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบบทบาทของการบริหารทรัพยากรบุคคล (การคัดเลือก ค่าตอบแทน การฝึกอบรมและการพัฒนา) ในผลการดำเนินงานระดับองค์กรของ Thai Pharmaceutical ในการศึกษานี้ที่ทดสอบบทบาทของตัวแปรส่งผ่านที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการใช้ HR ด้วยผลการดำเนินงานระดับองค์กรขอ Thai Pharmaceutical เพื่อทดสอบข้อเสนอความสัมพันธ์ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมจากพนักงาน 300 คนจาก Thai Pharmaceutical ผลการวิจัยการศึกษารั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้ HR มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของ Thai Pharmaceutical การดำเนินการตามแนวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมีนัยสำคัญสามารถเพิ่มผลการดำเนินงานของบริษัท นอกจากนี้การศึกษายังพบว่ามีความสำคัญกับบทบาทของตัวแปรส่งผ่านในการเชื่อมโยงของการใช้ HR กับ Thai Pharmaceutical (Sriviboon & Jernsittiparsert, 2019) การศึกษาปัจจุบันที่ให้ความสนใจในการตรวจสอบบทบาทของตัวแปรส่งผ่านของการจัดการความรู้และบทบาทของตัวแปรส่งผ่านของการผลิตเสริมแต่ง (อุตสาหกรรม 4.0) ในความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถในการจัดการและผลการดำเนินงานของบริษัท KPMG ประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ Partial Least Square Structural Equation การสร้างแบบจำลองสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีส่วนร่วมในการศึกษานี้ ผลลัพธ์แสดงให้เห็นการค้นพบที่น่าสนใจอีกครั้งของความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของมาตรการที่พัฒนาขึ้น มาตรการเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นประโยชน์ เครื่องมือในการประเมินมุมมองความสามารถของ KM ผลลัพธ์ยังระบุว่ามีนัยสำคัญสำหรับผู้จัดการที่จะเข้าใจความสามารถที่มีอยู่ของบริษัทก่อนที่จะตั้งความคาดหวัง นอกจากนี้ผลลัพธ์ยังนำเสนอข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญเพื่อพิจารณาความสามารถขององค์กร (Jernsittiparsert & Boonratanakittiphumb, 2019) สำหรับการศึกษาเพื่อตรวจสอบบทบาทของความท้าทายทางสังคมและเทคโนโลยีในการบรรลุความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้ข้อมูลรวบรวมจาก SMEs ของมาเลเซีย ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารของผู้ประกอบการ SMEs เกี่ยวกับบทบาทของสังคมและความท้าทายทางเทคโนโลยีในการบรรลุความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางธุรกิจที่ยั่งยืน มีการสำรวจทางอีเมลเพื่อรวบรวมข้อมูล มีการแจกแบบสอบถามจำนวน 500 ชุดจากเจ้าหน้าที่บริหารของ SMEs การแจกแบบสอบถามใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้โครงสร้างการสร้างแบบจำลองสมการผลการศึกษาพบว่าความท้าทายทางสังคมและเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน สำหรับการจดวงกลยุทธ์เป็นกลยุทธ์สำคัญในการสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทในเชิงบวกของปัจจัยทางสังคมและเทคโนโลยีเกี่ยวกับความได้เปรียบทางการแข่งขันที่ยั่งยืน ผลการศึกษารั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและจะช่วยให้กลยุทธ์ของพวกเขาสะท้อนถึงความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนและผลการดำเนินงานทางธุรกิจที่ยั่งยืน (Haseeb et al., 2019)

สำหรับพื้นฐานของเป้าหมายของการดำเนินการ คือ การสร้างนักบัญชีมืออาชีพที่มีความสามารถในการทำงานที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และมีการให้ความร่วมมือในการพัฒนาเป็นอย่างดีตลอดการทำงานในวิชาชีพ เพื่อนำไปปฏิบัติและใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มศักยภาพของนักบัญชีให้มีความเชื่อถือในการปฏิบัติงานต่อนายจ้าง ลูกค้า ประชาชน นักลงทุนในประเทศและ

ต่างประเทศ โดยมักเน้นให้ผู้ประกอบวิชาชีพนักบัญชีมีความรู้ความสามารถ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะวิชาชีพ และด้านค่านิยม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ (International Federation of Accountants, 2009) โดยความรู้ความสามารถ (Capability) ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ และค่านิยม จริยธรรม และแนวคิดทางวิชาชีพ ที่จำเป็นต่อการแสดงความสามารถทำงาน กล่าวคือ ความสามารถนั้นเป็นลักษณะของบุคคลที่ทำให้บุคคลสามารถทำหน้าที่ของตนได้ ขณะที่ความสามารถทำงานนั้น หมายถึง การแสดงการปฏิบัติงานจริง การมีความสามารถเป็นตัวบ่งชี้ว่า บุคคลหนึ่งมีความสามารถที่จะทำงานได้อย่างดีในที่ทำงาน ความสามารถนั้นรวมถึงความรู้ในระดับที่น่าพอใจ ทักษะเฉพาะด้านและทางการทำงาน ทักษะทางการปฏิบัติ ความสามารถด้านความรู้ (รวมทั้งวิจารณ์ญาณทางวิชาชีพ) และค่านิยม จริยธรรม และแนวคิดทางวิชาชีพ ความสามารถเหล่านี้บางที่อาจถูกกล่าวในเอกสารอื่นเป็นความสามารถ (Competencies, Capacities , Abilities) ทักษะที่สำคัญ ทักษะหลัก ทักษะและค่านิยมพื้นฐาน แนวความคิด ลักษณะนิสัยที่ทำให้แตกต่าง คุณสมบัติที่แพร่หลาย และลักษณะของบุคคลซึ่งความสามารถทำงาน (Competence) ได้แก่ ความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานถึงระดับที่กำหนดไว้ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานจริง กล่าวคือ ความสามารถทำงาน หมายถึง ความสามารถที่แสดงเพื่อทำหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องให้ถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้ ขณะที่ความสามารถ (Capability) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ทำให้มีศักยภาพที่จะปฏิบัติงาน ความสามารถทำงาน หมายถึง การแสดงการปฏิบัติงานจริง ความสามารถทำงานอาจวัดได้โดย หลายวิธีรวมถึงการปฏิบัติงานในที่ทำงาน การจำลองการปฏิบัติงานจริง การทดสอบโดยการเขียน หรือพูด และทดสอบด้วยตนเอง

สำหรับความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Knowledge) หมายถึง หัวข้อต่างๆ ที่รวมมาเป็นหัวข้อ การเรียนของวิชาชีพบัญชี รวมทั้งสาขาวิชาทางธุรกิจต่างๆ ที่เมื่อมารวมกันแล้วจะเกิดองค์ความรู้ที่ จำเป็นต่อนักวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ในวิชาชีพบัญชีความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้ด้านสังคม ความรู้ด้านเศรษฐกิจ ความรู้ด้านการเมือง และความรู้ด้านวัฒนธรรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ ความรู้ ด้านการตลาด ความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านการจัดการ ความรู้ด้านกฎหมาย และความรู้ด้านภาษีอากรความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ ความรู้ในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี และความรู้ทางระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ความรู้ในวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ด้านบัญชีการเงิน ความรู้ด้านบัญชีบริหาร ความรู้ด้านการสอบบัญชี และความรู้ด้านการตรวจสอบภายใน

เอกสารอ้างอิง

- กัญจน์ชญา ไชยชมภู. (2552). ความรู้ความสามารถและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารธุรกิจ โรงแรมจังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- กาญจนา สิริกุลรัตน์และคณะ. (2553). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย และดนุชา คุณพนิชกิจ, (2555). IES2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรปริญญาตรีทางการบัญชี จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์, 34 (134), น.123-138.
- คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยีการบัญชี. (2550). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่อง ความรู้และความสามารถ ทางวิชาชีพ [เอกสารประกอบการสัมมนา]. กรุงเทพฯ: สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์.

- ชัยวิชญ์ คำภิรมย์. (2554). ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางการบัญชีและประสบการณ์ด้านการสอบบัญชี ที่มีต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. มหาสารคาม : คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนิดา สุวรรณจตุระ และ ศรีสุดา อาชวานันทกุล. (2554). “วิชาชีพการบัญชี” เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การบัญชี เล่ม 1 หน่วยที่ 1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นฤมล สุพรรณคา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของบุคลากรทางบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาสถานประกอบการจังหวัดสระบุรี. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะและศิลปิน ศรีจันเพชร. 2552. การสอบบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ที่พีเอ็น เพรส.
- บวรลักษณ์ เงินมา. (2554). คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มูจรินทร์ แก้วหย่อง. (2548). ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชีคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปิน ศรีจันเพชร. (2547). ทฤษฎีการบัญชี (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: พีเอ็น เพรส.
- รัชนิ แสงศิริ. (2546). ศึกษาความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วันนพรรณ ชื่นพิบูลย์. (2552). ผลกระทบของสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีและประสิทธิภาพการตัดสินใจของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคเหนือ. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2550). ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. กรุงเทพฯ: พี.เอ.สียิ่ง.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2552). การบัญชีบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). แม่บทการศึกษาระหว่างประเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2562 จาก <http://www.tfac.or.th/Article/Detail/66980>
- สวีตา อ่อนลออ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สุวรรณ เหลาเจริญเดช. (2546). ผลกระทบประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาชัญญา รัตนอุบล. (2552). การรู้สารสนเทศ. สืบค้น 10 ธันวาคม 2562 จาก http://portal.edu.chula.ac.th/patty_travel/blog/view.php?Bid=124408795034917&pg=1&msite=main